

MỘT SỐ KẾT QUẢ CỦA MÔ HÌNH KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ LIÊN KẾT TRONG SẢN XUẤT VÀ ĐỜI SỐNG Ở TỈNH QUẢNG BÌNH

LƯU VĂN LỘC

Trung tâm Ứng dụng và Thống kê KH&CN Quảng Bình

Xác định việc ứng dụng khoa học và công nghệ (KH&CN) vào sản xuất và đời sống là điều kiện tiên quyết để hướng đến nền nông nghiệp hiện đại, bền vững, Sở KH&CN đã tích cực phối hợp, hỗ trợ người dân áp dụng để nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm. Trong đó tập trung đầu tư nghiên cứu khảo nghiệm, tuyển chọn nhiều giống vật nuôi và cây trồng mới nhằm nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm và đem lại hiệu quả kinh tế cao cho người dân.

Trong hoạt động nuôi trồng thủy, hải sản, những năm gần đây, bên cạnh các đối tượng nuôi truyền thống như cá lóc, cá rô phi, cá chép, cá mè, cá trắm cỏ... người dân Quảng Bình đã từng bước đưa vào nuôi trồng các đối tượng thủy đặc sản có giá trị như tôm càng xanh, cá chình, cá vược, cá lăng chấm, cá bóng bớp... và mang lại hiệu quả kinh tế khá cao. Ở huyện Tuyên Hóa, phong trào nuôi trồng thủy sản đang phát triển khá mạnh, tuy nhiên vẫn đang ở quy mô nhỏ lẻ, hiệu quả chưa cao. Vì vậy, để đưa thêm đối tượng nuôi mới, chất lượng và hiệu quả cao, được sự hỗ trợ của Sở KH&CN Quảng Bình, huyện Tuyên Hóa đã xây dựng mô hình KH&CN liên kết: “Nuôi thương phẩm tôm càng xanh trong ao đất tại huyện Tuyên Hóa”, do Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Tuyên Hóa chủ trì.

Nhiệm vụ được triển khai từ tháng 12/2021 tại trang trại của ông Nguyễn Đức Dũng ở xã Văn Hóa, huyện Tuyên Hóa với mục tiêu nhằm đánh giá khả năng sinh trưởng, phát triển, thích nghi và hiệu quả kinh tế của giống tôm càng xanh trong ao đất trên địa bàn xã. Đồng thời hoàn thiện quy trình nuôi thương phẩm tôm càng xanh trong ao đất phù hợp với điều kiện tại địa phương để chuyển giao nhân rộng trên địa bàn toàn huyện.

Quy mô của mô hình là 5.000m² diện tích hồ nuôi với 50.000 con tôm giống được thả, mật độ là 10 con/m², tôm khỏe mạnh, không có dấu hiệu bệnh tật, được nhập từ Công ty TNHH thủy sản Hưng Phú Cần Thơ, đây là đơn vị cung ứng giống thủy sản rất có uy tín.

Trong quá trình thực hiện, Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Tuyên Hóa đã bám sát các công đoạn sản xuất theo nội dung đã được phê duyệt, cử cán bộ kỹ thuật hỗ trợ người dân trong quá trình thực hiện nhiệm vụ từ khâu đào ao, thả giống, chăm sóc, theo dõi bệnh tật để kịp thời xử lý. Vì vậy, tôm sinh trưởng và phát triển khỏe mạnh. Sau một thời gian triển khai thực hiện, nhiệm vụ cơ bản hoàn thành nuôi thử nghiệm, trong quá trình nuôi, hộ gia đình và Trung tâm Dịch vụ Nông nghiệp huyện Tuyên Hóa đã có những trao đổi và điều chỉnh các chế độ chăm sóc, nhất là chế độ ăn cho tôm qua các giai đoạn phát triển nhằm phù hợp với điều kiện thời tiết khí hậu và nguồn nước, đồng thời tận dụng thức ăn sẵn có tự nhiên trong ao nuôi. Theo ông Nguyễn Đức Dũng, Hợp tác xã Trồng rừng, Nuôi trồng thủy sản và Dịch vụ Nông nghiệp xã Văn Hóa, chủ trang trại nuôi thử nghiệm tôm càng xanh trong ao đất cho biết: Việc nuôi tôm càng xanh trong ao đất tiết kiệm được rất nhiều chi phí, nhất là chi phí thức ăn so với nuôi công nghiệp bởi tận dụng được thức ăn trong tự nhiên. Tuy tôm có sự phân đàn mạnh nhưng có thể thu hoạch nhiều đợt trong vụ nuôi, chất lượng và giá thành tôm khá cao.

Trong các giống loài thủy sản có tiềm năng, ếch Thái Lan là loài đang được người dân quan tâm do tốc độ tăng trưởng nhanh, thịt ngon, có giá trị kinh tế cao.

Ở Quảng Bình, phong trào nuôi ếch cũng đã có từ lâu nhưng đang ở mức tự phát, nhỏ lẻ, đầu tư

công nghệ chưa đáp ứng yêu cầu nên khó kiểm soát bệnh tật, năng suất chưa cao. Vì vậy, được sự quan tâm của Sở KH&CN Quảng Bình và Trường Đại học Quảng Bình, Công ty TNHH dịch vụ Kim Long Việt Nam đã triển khai xây dựng mô hình KH&CN liên kết: “Nuôi thâm canh ếch Thái Lan thương phẩm trong bể bạt HDPE trên vùng đất cát ven biển huyện Lệ Thủy”, nhằm đa dạng hóa đối tượng nuôi, nâng cao hiệu quả kinh tế, tăng thu nhập cho người dân ở các vùng ven biển.

Mô hình được triển khai thực hiện từ tháng 4/2022 tại trang trại của Công ty TNHH dịch vụ Kim Long Việt Nam, xã Thanh Thủy, huyện Lệ Thủy. Quy mô mô hình là 90.000 con ếch giống kích cỡ 5 g/con trong 10 bể lót bạt HDPE, diện tích mỗi bể là 6m x 10m.

Trong quá trình nghiên cứu, đơn vị thực hiện nhiệm vụ đã tiến hành xây dựng hệ thống bể đúng yêu cầu kỹ thuật, vệ sinh bể, xử lý nước, lắp đèn thu hút côn trùng làm thức ăn tự nhiên cho ếch, chọn ếch giống đảm bảo chất lượng, tuân thủ quy trình thả giống theo yêu cầu nhằm đảm bảo ếch sinh trưởng và phát triển tốt.

Trong quá trình chăm sóc, đơn vị nghiên cứu đã thực hiện các công đoạn chăm sóc theo đúng kỹ thuật, thay nước đúng định kỳ, quản lý độ pH trong nước, quản lý dịch hại, bệnh tật cho ếch. Sau gần 3 tháng nuôi, mô hình đã thu được kết quả khả quan: Tỷ lệ sống đạt 69,3%, tốc độ tăng trưởng dao động từ 180-300 g/con, ếch đạt trọng lượng trung bình 212 g/con, thu hoạch được 13.222kg ếch, lợi nhuận thu được trên 200 triệu đồng. Ông Lê Hà Giang, Giám đốc Công ty TNHH dịch vụ Kim Long Việt Nam, đơn vị thực hiện mô hình cho biết: So với một số đối tượng nuôi trồng thủy sản khác như cá lóc, cá rô phi đầu vuông, cá trắm cỏ... thì nuôi ếch Thái Lan trong bể bạt HDPE có nhiều ưu việt hơn hẳn, xây dựng bể đơn giản, chăm sóc ếch, quản lý bệnh tật dễ hơn, thời gian sinh trưởng đến thu hoạch ngắn, lợi nhuận mang lại vượt trội.

Mô hình nuôi thâm canh ếch Thái Lan thương phẩm trong bể bạt HDPE trên vùng đất cát ven biển huyện Lệ Thủy

Ảnh: L.L

Đơn vị chủ trì cũng đã bước đầu hoàn thiện được quy trình nuôi thương phẩm ếch trong bể bạt HDPE ở Quảng Bình. Mô hình thành công là cơ sở khoa học cho các công trình nghiên cứu tiếp theo về các hình thức nuôi thương phẩm ếch Thái Lan trong bể bạt HDPE phù hợp với điều kiện tự nhiên ở Quảng Bình, góp phần nâng cao hiệu quả kinh tế và xã hội, đa dạng hóa đối tượng nuôi thủy sản trong tỉnh, tạo công ăn việc làm cho người dân tỉnh Quảng Bình.

Để việc xây dựng mô hình KH&CN liên kết phát huy hiệu quả hơn nữa, ngày càng đi vào thực tiễn, được nhân rộng và phát huy hiệu quả, các cấp chính quyền cần nhận thức sâu sắc hơn nữa trong việc chủ động xây dựng các mô hình KH&CN liên kết. Trong thời gian tới, Sở KH&CN phối hợp các cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân trên địa bàn tỉnh triển khai nhiều mô hình ứng dụng mới, đa dạng, phong phú, thiết thực, phù hợp với hoạt động sản xuất và đời sống nhằm giúp triển khai có hiệu quả chính sách nhân rộng các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng tiến bộ KH&CN trên địa bàn tỉnh. Từ đó, giúp người dân tiếp cận các tiến bộ KH&CN một cách nhanh nhất, góp phần phục vụ cho phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương và của tỉnh ■